

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1983. december 30. kül p é n t e k

sk0001 4 230 mtik1003

tél - hó nélkül

prága, 1983. december 30. /mti/ - az ujévi siturára szlovákiába készülőknél szomorúan kell tudomásul venniük, hogy csehszlovákiában a sportolásra alkalmas hó a legnagyobb hiánycikk. csütörtökön még a legmagasabb hegyeket sem fedte összefüggő hótakaró, s ez meglehetősen szokatlan december végén. az egész héten át tartó enyhe időjárás miatt a korábban kialakult hóréteg megtöppedt, s lecsusszant a völgyekbe. ami hó még mutatóban a csúcson maradt, az is vizes, latyakos. legfeljebb a sífutást lehet nagy elszántsággal néhány helyen gyakorolni, de azt sem ideális feltételek mellett.

a síliftek egyáltalán nem járnak, csak a székes libegők és a kabinos lanovkák működnek - amikor az egyébként gyakran feltámadó, igen erős szél ezt nem akadályozza.

a csehszlovákiai meteorológiai előrejelzések szerint jelentősebb lehülés már csak az új esztendőben éri el az országot, s az idén a hőmérő higanyszála még éjszaka sem süllyed nulla fok alá. a magasabb hegyekben pénteken és szombaton havazást várnak ugyan, de a téli sportok kedvelőinek sanyaru helyzetén az is keveset változtat, hiszen a nappali felmelegedés megközelíti a tíz fokot.

gr/hn ai mj

06.42 301283 1194

01

.-.

kül

- 2 -

1983. 12. 30.

sk0002 4 230 mtik1004

etruszk sir

perugia, 1983. december 30. /afp/ - /mti-afp/ - kétezer éves, érintetlen etruszk sirra bukkantak véletlenül, néhány nappal karácsony előtt a közép-olaszországi perugia közelében.

egy kertész éppen saláta veteményeit gondozta, amikor váratlanul beomlott a lába alatt a föld és feltárult egy sir bejárata. a helyszínen siető régészek szerint a felfedezés szenzációs: szinte teljesen sértetlen - rablók által nem bolygatott - etruszk sirt találtak, amire az eddigi ásatások során nem volt példa.

a sir, amint az az etruszk és latin feliratok alapján megállapítható, egy cutu nevű család temetkezési helye volt évtizedeken keresztül az időszámításunk előtti 3. és 2. században, tehát már az etruszk hatalom hanyatlásának korszakában. a sírhely egyik kamrájában egy kövér fiatalember realiztikus szobra hevert; az etruszk hagyományoknak megfelelően, az oldalán fekve ábrázolták. körülötte egy lepecsételt szarkofágot, mintegy ötven, szintén lepecsételt urnát, valamint számos bronztárgyat helyeztek el az ókori itália titokzatos lakói.

az etruszkok az időszámítás előtti 7-6. században a félsziget legfejlettebb népcsoportját alkották; elfoglalták rómát is, és 510-ig ők uralkodtak a városban. tarquinius superbus etruszk király elűzése után két évszázaddal viszont már róma kebelezte be etruriát.

gl sr ta kf mj

06.48 301283 1361

.-.

α

kül

- 3 -

1983. 12. 30.

sk0003 4 230 mtik1005

rövid hírek

nkp évforduló

berlin, 1983. december 30. /taszsz/ - a német kommunista párt megalakulásának 65. évfordulója alkalmából csütörtökön berlinben ünnepi ülést tartott a nszép központi bizottsága. az ülésen részt vett erich honecker, a nszép kb főtitkára, az államtanács elnöke is.

tajvani bankrablás

tajpej, 1983. december 30. /upi/ - két álarcos bandita kirabolta péntek kora hajnalban a tajpej központjában álló hua nan kereskedelmi bankot, mintegy 175 ezer dollárnak megfelelő készpénzt és kötvényeket zsákmányolva. a rablók ártalmatlanná tették a bank két éjszakai őrét és még a rendőrség megérkezése előtt sikerült eltávozniuk. a tajvani törvények értelmében fegyveres rablás elkövetéséért halálbüntetés is kiróható.

venezuela - baleseti statisztika

caracas, 1983. december 30. /ips/ - a latin-amerikai közlekedési baleseti statisztikák tanúsága szerint venezuelában halnak meg legtöbbször az utakon. az utóbbi husz évben 68 ezer ember vesztette életét és több mint 750 ezren sebesültek meg autóbalesetben. a katasztrófákat igen sokszor a sebesség túllépése okozza, az esetek 30 százalékában állapították meg ittasságot. jelenleg a tízenöt millió lakost számláló országban 2 millió nyolcszáz ezer gépjármű van, s 3 millió százezer jogosítványt tartanak nyilván.

dr lb mj

07.15 301283 1332

.-.

α

sk0004 4 230 mtik1006

kábitószer

róma, 1983. december 30. /mti-ap/ - az idén 250-en, a tavalyinál csak kétfelével kevesebben haltak meg itáliában kábitószerfogyasztás következtében. a mérleget az olasz belügyminisztérium tette közzé.

jóval több csempésztett heroint és kokaint foglaltak le az idén, mint tavaly: 335 kilogramm helyett 526 kilogramm volt a rendőrség zsákmánya. ebből nem csak arra lehet következtetni, hogy a bűnüldözés hatékonyabbá vált, hanem arra is, hogy olaszország méginkább vonzza a nemzetközi kábitószer-kereskedelem ügynökeit. rendőrtisztviselők becslése szerint a lefoglalt mennyiség csak mintegy tizenötöd részét teszi ki az országba beáramló, és széles körben árusított kábitószernek. a hatóságok 1983-ban 13 ezer terjesztőt fogtak el, és állítottak bíróság elé.

x x x

prága, 1983. december 30. /mti/ - az alkoholizmusnak a bűnözésben játszott szerepe közismert, de csehszlovákiában arra is felfigyeltek, hogy más ajzószeresek rabjai is rontják a bűnözési statisztikát. arról van szó, hogy mind többen visszaélnek a kábitószeresekkel és más euforikus hatású gyógyszerekkel, bár a kábitószeresek aránya messze elmarad a nyugati országokban tapasztaltaktól, s a bűnözésben játszott szerepük meg sem közelíti az alkoholistákét. mindazonáltal határozott intézkedéseket hoztak és csehszlovákiában komoly feladatnak tekintik az ilyen gyógyszerek fokozott védelmét. ez nemcsak a gyógyszerári forgalmazást és az egészségügyi szabályozást érinti, hanem kiterjed a gyógyszerek gyártásának és elosztásának területére is.

a csehszlovákiában elkövetett bűncselekményekben a mértéktelen alkoholfogyasztás évek óta harminc százalékos körüli arányban játszik szerepet. ez mindenekelőtt a garázdaságra, a hivatalos személy elleni erőszakra, a testi sértésekre és a rablás büntetteire vonatkozik, de - a helyi szakemberek szerint - kimutatható összefüggés van az alkoholizmus és a nyereségvágyból elkövetett bűncselekmények között is.

ta kf gr/im fn mj

07.23 301283 1978

-.-

Ol

sk0005 4 230 mtik1007

mubarak

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1983. december 30. /mti/ - hoszni mubarak egyiptomi elnök az al-vatan al-arabi című, párizsban megjelenő arab nyelvű újságnak nyilatkozva elmondotta, hogy szerepe volt az észak-libanonból elvonuló palesztin erőknél adott - soha nem publikált - izraeli garanciák kieszközlésében. arafat viszont azt mondta neki /mubaraknak/, hogy hajlandó megbeszéléseket folytatni a jordániai uralkodóval „egy közös stratégia, kimunkálásáról.

egy másik interjúban, amelyet kuvaiti lapszerkesztőknek adott, mubarak kijelentette: egyiptom nem hajlandó a camp david-i egyezményrendszer felmondására annak fejében, hogy az arab világgal megbéküljön. „senki sem képes elképzelni, mi lenne egyiptommal és az arab világgal, ha ezt megtenném, - fakadt ki. arafattal erről - mint mondotta - nem is tárgyalt, „nem akarta zavarba hozni, „egyiptom egyébként támogatná egy emigráns palesztin kormány felállításának gondolatát, de egy ilyen vezetés kairóban nem állíthatná fel székhelyét. mubarak úgy véli, hogy a palesztin kérdés rendezéséhez a politikai tárgyalásokon, nem pedig a fegyveres harcban vezet az út.

pk/im fn

07.53 301283 1192

-.-

sk0006 4 230 mtik1008

baszkföld - tüntetések

király ferenc, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1983. december 30. /mti/ - csütörtökön este szinte az egész spanyol baszkföldre kiterjedő, kormányellenes megmozdulásokra került sor.

az események előzménye a következő: szerda este a baszkföld francia oldalán eddig ismeretlen személyek megtámadták mikel goikotexeát, az eta terrrorszervezet egyik feltételezett vezetőjét, aki életveszélyes sebesüléssel került kórházba, ahol jelenleg a klinikai halál állapotában van. a fegyveres támadást „a terroristák elleni felszabadító csoport, „nevű, eddig ismeretlen szervezet hajtotta végre.

Ol

kül

- 6 -

1983.12.30.

ezután három baszk politikai párt közös nyilatkozatban azt a véleményét fejtette ki, hogy az akció mögött minden bizonnyal a madridi kormány áll, amely így akar leszámolni az eta-val. a nyilatkozat olaj volt a tüzre.

pamplomában eredetileg a közeli gyár bezárása elleni tiltakozásul vonult az utcákra több mint tízezer dolgozó. a felvonulás végül kormányellenes demontsrációvá változott. a résztvevők az eta-t éltették, s követelték felipe gonzález miniszterelnök és a belügyminiszter lemondását.

bilbaóban spanyol nemzeti zászlót égettek el a tüntető fiatalok, s önálló baszk állam létrehozását követelték. san sebastianban a késő esti órákban a tüntetők egy csoportja kövekkel és sörösüvegekkel támadt a kivezenyelt rendőrökre. „szabdságot az eta-nak,, kiáltásokkal kirakatokat zúztak be, gépkocsikat gyújtottak fel.

hernaniban a helyi tanácsháza épületébe hatoltak be a tüntetők, és szétverték a berendezést. guipuzcoaban mintegy ezer felvonuló a bebörtönzött eta-tagok azonnali szabadon bocsátását követelte.

a spanyol szocialista munkáspárt több mint egy évvel ezelőtti hatalomra kerülése óta ez volt az első, szinte az egész baszkföldre kiterjedő, az eta-t éltető, kormányellenes megmozdulássorozat.

ky/so már

07.57 301283 1887

-. -

sk0007 4 230 mtik1009

madrid - gyilkosság

madrid, 1983. december 30. /mti/ - a spanyol kormány sajnálkozását fejezte ki a csütörtök délután madridban elkövetett diplomata gyilkosság miatt, és azt „a spanyol-arab jó kapcsolatok elleni súlyos provokációnak,, minősítette. a késő este közzétett nyilatkozat leszögezi, hogy a madridi kabinet minden szükséges intézkedést megtesz a spanyolországban dolgozó külföldi diplomaták védelmére.

OK

kül

- 7 -

1983.12.30.

mint jelentettük, csütörtökön délután madrid egyik forgalmas utcáján - eddig ismeretlen tettes - több lövéssel megölte waled jamal balkizt, jordánia követségének 34 éves alkalmazottját és súlyosan megsebesítette a követség egy másik dolgozóját. a merénylő elmenekült. rendőrségi jelentés szerint balkizt 11 lövés érte.

ky/so már

08.10 301283 0770

-. -

sk0008 4 230 mtik1010

szejm - energiatakarékosság

varsó, 1983. december 30. /pap/ - Lengyelországban a fűtőanyag- és energiatakarékosság helyzetének ellenőrzése számos hiányosságot, határidőtullépést, sőt nyilvánvaló kötelességmulasztásokat is feltárt - mondta egyebek között tadeusz hupalowski altábornagy, a legfelsőbb ellenőrző kamara elnöke a szejmben csütörtökön mondott beszédében.

ha a helyzet a lehető legrövidebb időn belül nem javul, kérdésessé válik az 1984-85-ös gazdasági feladatok teljesíthetősége - hangsúlyozta hupalowski. az 1983-85-ös terv az ipar anyagigényének átlagosan évi 1,9-2,1 százalékos csökkentését irányozza elő. az 1983-ban elért eredmények csupán 1,5 százalékos csökkenést mutatnak.

a közelmúltban 23 építőipari vállalatnál ellenőrizték a költségvetést. az ellenőrzés feltárta, hogy az építőanyag-gazdálkodás helyzete aggasztó, nagy mértékű anyagpazarlás tapasztalható. a vizsgálatok eredményei szerint a munkaidő hasznos kitöltése is sok kívánnivalót hagy még maga után. igaz - füzte hozzá hupalowski -, idén csökkent az igazoltan távolmaradó munkások száma, de még mindig nagy tartalékok rejlenek a helyes munkaerőgazdálkodásban. a veszteségek egyik forrása éppen a szolgáltatásokért felelős szervek rossz működésében rejlik. ezek a szervek sem a munkahelyeken, sem a munkások lakhelyén nem jól látják feladatukat - állapította meg hupalowski.

becslések szerint Lengyelországban a 42 órás munkahétből a munkások többsége gyakorlatilag körülbelül 34 órát dolgozik, a hatékonyan ledolgozott munkaidő pedig még 20 százalékkal kevesebb. sajnos, e tekintetben Lengyelország az utolsó helyek egyikét foglalja el Európában.

OK

a gazdasági reformok /és a nemrég végrehajtott módosítások/ következetes megvalósítása várhatóan ésszerűbb gazdálkodásra serkenti majd a vállalatokat, ugyanakkor a reformmechanizmusokat felelősségérzettel és jószándékkal is támogatni kell - mondta hupalowski.

dr lb mj

08.19 301283 1946

.-.

sk0009 4 230 mtik1011

unesco

washington, 1983. december 30. /mti-afp/reuter/ - george shultz amerikai külügyminiszter perez de cuellar ensz-főtisztához intézett levelében hangsúlyozta, hogy az unesco-ból való amerikai kilépési szándékot nem szabad annak beharangozásaként értékelni, hogy washington kilép az ensz-ből és más szakosított szervezeteiből is. washington az unesco-ból való kilépésről hozott döntését is megváltoztathatja, ha addig „jelentős javulást, a kisebbségi /értsd amerikai/ nézetek elfojtásának megszűnését, tapasztalja a szervezet működésében - írta az amerikai külügyminiszter. gregory newell külügyminiszter-helyettes úgy fogalmazott: washington a jövő év végén felülvizsgálhatja döntését, ha az unesco felhagy a „politizálással,,.

az amerikai külügyminisztérium levele világosan megmutatja washington taktikáját. az unesco-ból való kilépést az alapokmány szerint egy évvel előre be kell jelenteni, így az amerikai kilépésre eleve csak 1984 végén kerülhet sor. ez időt biztosít washingtonnak, ahhoz, hogy kilépési szándékával zsarolhassa az unesco-t, amely a kilépés következtében költségvetési forrásainak 25 százalékától elesne. a lépés egyúttal újabb amerikai nyomáskísérlet a világszervezetre.

párizs, 1983. december 30. /upi/ - a francia kormány „mély sajnálkozásának,, adott hangot washington döntése miatt. a kormány szóvivője felszólította washingtont, hogy vizsgálja felül döntését. a távollét vagy kivonulás párizs szerint nem a legjobb módja a vélemény nyilvánításnak.

wellington, 1983. december 30. /upi/ - az unesco-ból való kilépésről hozott amerikai döntés fényében az új-zélandi kormány legközelebbi ülésén szintén fontolóra veszi, hogy tagja maradjon-e a világszervezetnek ebben a szakosított szervezetében - közölte

Q

csütörtökön warren cooper új-zélandi külügyminiszter. az új-zélandi politikus szerint az ensz nevelésügyi, tudományos és kulturális szervezetét ért „nemzetközi bíráló,, oka elsősorban hatalmas adminisztrációs kiadásai. az új-zélandi tagság felülvizsgálatának egyik okát abban nevezte meg, hogy a szigetország az 1982-83-as pénzügyi évben rekordnagyságu költségvetési hiányt könyvelt el és ezért takarékoskodnia kell. új-zéland hozzájárulása az unesco 1984-re elfogadott 374,4 millió dolláros költségvetéséhez 577 ezer dollár. /a hozzájárulás mértékét az adott ország nemzeti össztermékének, népességének és exportvolumenének alapján állapítják meg./

to lb mj

08.34 301283 2440

.-.

sk0010 4 230 mtik1012

izrael - gazdaság

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1983. december 30. /mti/ - pénteken rendkívüli ülésre hívták össze az izraeli kormányt. a kabinet a pénzügyminiszter, jigal kohen-orgad gazdasági reformjavaslatairól tárgyalt, amelyek megosztják a kormányzó likud-koalíciót. a blokk három frakciója bejelentette - különböző okokból -, hogy elhagyja jichak samir miniszterelnök zászlaját, ha az 1984-1985-ös költségvetés-tervezet vitájában nem tudja érvényrejuttatni politikai érdekeit.

a jeruzsálemi rádió pénteki jelentése szerint jigal kohen-orgad tíz százalékkal akarja csökkenteni a közkiadásokat és héttel az életszínvonalat. javaslatai között szerepel a jóléti és az oktatási kiadások lefaragása, sőt a ciszjordániai gyarmatosításra fordított összegek mérséklése is.

az izraeli kormány parlamenti többségét az veszélyezteti, hogy a jobboldal tiltakozik a megszállt arab területek bekebelezésének irányában tett lépések bármiféle lassítása miatt. egy másik koalíciós partner a jóléti kiadások megrövidítése ellen foglal állást, mert a szegény néprétegeket képviseli. a vallási körök nézeteinek letéteményese, a nemzeti vallási párt viszont a közoktatásra szánt összegek csökkentését ellenzi.

Q

a pénzügyminiszter az állam huszonhárom milliárd dollár rugó külföldi adósságaira és az erős inflációra hivatkozva szűkíti a költségvetési kereteket. októberben bejelentett nadrágszíjprogramja a héten a sztrájkok és munkalassítások hullámát indította el. akadozik a postaszolgálat, az ország egy részének vasuti közlekedése és az adóhivatali munka. a sztrájk legutóbb a belügyminisztériumot is érintette, ahol nem válaszolnak a telefonhívásokra és abbahagyták az utlevelek, személyazonossági igazolványok kiállítását.

pk/jp már

08.53 301283 1788

-.-

sk0011 4 230 mtik1013

doszt - nyilatkozat

moszkva, 1983. december 30. /mti/ - az afgán kormány meggyőződése, hogy a délnyugat-ázsiai térség országainak minden problémáját és nézeteltérését eredményesen és gyorsan meg lehetne oldani, ha az egyesült államok és szövetségesei nem avatkoznának be a térség államainak belügyeibe, s megszüntetnék az afganisztán-elleni, hadüzenet nélküli háborút - mondotta a szelszkaja zszizny című lapban, pénteken megjelent nyilatkozatában sah muhammed doszt, az afgán demokratikus köztársaság külügyminisztere.

kijelentete: az egyesült államok az afganisztán-ellenes fegyveres beavatkozás kiszélesítésére törekszik, s ezzel tartósítja azt a helyzetet, amely miatt afganisztánnak fegyveres segítségért kellett fordulnia a szovjetunióhoz.

az afganisztán körüli helyzet normalizálása nemcsak az afgán nép számára lenne előnyös, hanem mindenki nyerne általa. a rendezés alapelveit az afgán kormány 1980 májusi és 1981 augusztusi nyilatkozatai tartalmazzák. genfben lezajlott az ensz főtitkár személyes megbízottjának közvetítésével az afganisztán és pakisztán közötti tárgyalások második fordulója, amit az afgán kormány pozitívan értékel, s úgy véli, sikerült előrelépni a diplomáciai folyamatban. mindezzel együtt afgán vélemény szerint a tárgyalások sokkal hatékonyabbak lennének, ha közvetítők nélkül, közvetlenül tárgyalnának egymással a felek - mutatott rá a külügyminiszter.

doszt a továbbiakban kifejtette, hogy a dél-ázsiai és a délnyugat-ázsiai térségben az egyesült államok fokozódó katonai jelenléte miatt növekszik a feszültség. afganisztánt nyugtalanítja pakisztán gyors ütemű felfegyverzése.

al

afganisztán aktív tagja az el nem kötelezett országok mozgalmának, az ~~az~~ egymás politikájának megvalósítását, a vitás kérdések tárgyalások után történő rendezését óhajtja. a teljes egyenjogúság, a kölcsönös tisztelet és az ensz alapokmányában foglalt elvek alapján afganisztán a barátság és együttműködés fejlesztésére törekszik minden állammal - hangoztatta végül sah muhammed doszt.

kr/so már

09.04 301283 2053

-.-

sk0012 4 230 mtik1014

brit béketüntető

London, 1983. december 30. /ap/ - a brit békemozgalom akcióiban résztvevők közlése szerint a rakétatelepítés ellen tüntető nők karácsony óta öt amerikai és brit nukleáris támaszpont és létesítmény területére hatoltak be, köztük a greenham common-i támaszpontra, ahova amerikai manőverező robotrepülőgépeket telepítenek. a brit nőmozgalom hosszútávú programot jelentett be a támaszpontok biztonsági intézkedései ellen. a greenham common melletti tiltakozó tábor lakói felszólították az ország valamennyi nőjét, hogy „hatoljanak be a lakóhelyükhöz legközelebb eső támaszpontokra, és zavarják meg a létesítményeket védő biztonsági rendszert,,.

a hadügyminisztérium közlése szerint női tüntetők a drótkerítést átvágva behatoltak a greenham common közelében levő bughfieldi nukleáris hadianyaggyár és a harwelli atomkutató központ területére, és az oxford közelében levő upper-heyfordi légitámaszpontra, ahol atombombák hordozására is alkalmas f-111 bombázók állomásoznak.

a békemozgalom közlése szerint a hadügyminisztérium által is beismert létesítményeken kívül átvágták a cheltenhami hírszerzési adatokat gyűjtő és kiértékelő, szupertitkosnak számító elektronikus központ, valamint az aldermaston-i atomkutató központ kerítését is. a hadügyminisztérium szóvivőjének a két utóbbi esetről „nem volt tudomása,,.

a konzervatív kormány kilátásba helyezete a biztonsági intézkedések megszigorítását, miután kedden három tüntető nő behatolt a greenham common-i támaszpontra, hosszabb időt töltött el az irányító toronyban, az ott talált bizalmas dokumentumokra pedig ráirta a békemozgalom jelszavait. az egyik konzervatív képviselő

al

kül

- 12 -

1983.12.30.

azzal támadta a jelenlegi biztonsági rendszert, hogy egy szép napon az ira is követheti a béketüntető példáját. John Silkin munkáspárti képviselő viszont azon aggodalmának adott hangot, hogy a tüntető nőkre tüzet nyithatnak a támaszpontok őrei, ahogy azt egyébként Michael Heseltine hadügyminiszter korábban kilátásba helyezte.

to lb mj

09.50 301283 2021

-. -

sk0013 4 230 mtik1015

a szerkesztőségek figyelmébe!

heti várható

Budapest, 1983. december 30.

Január 2. hétfő

- az egyiptomi legfelsőbb bíróság döntést hoz az új váfád párt törvényességének kérdésében

Január 3. kedd

Giulio Andreotti olasz külügyminiszter hivatalos látogatásra Gabonba érkezik /5-ig/

Január 4. szerda

nincs előrejelzés

Január 5. csütörtök

Andreotti olasz külügyminiszter Szenegálba érkezik /7-ig/

Január 6. péntek

Mauroy francia miniszterelnök Szenegálba látogat /14-ig/

Moszkvában összeül az oroszországi föderáció legfelsőbb tanácsának ülészaka

a német kommunista párt VII. kongresszusa kezdődik Nürnbergben /8.-ig/

α

kül

- 13 -

1983.12.30.

Január 7. szombat

az ASEAN képviselői dzsakartában találkoznak, hogy 6. tagállamként felvegyék a szervezetbe Bruneit

Január 8. vasárnap

a Contadora csoport és öt közép-amerikai állam képviselői újabb tanácskozásra ülnek össze Panamavárosban

pf lb
09.54 301283 0977

-. -

sk0014 4 230 mtik1016

Arbatov-interjú

Szófia, 1983. december 30. /mti/ - a Szovjet-amerikai kapcsolatok jelenéről és fejlődésük távlatairól nyilatkozott a neves szovjet amerikaszakértő, Georgij Arbatov akadémikus a Rabotniceszko Delo pénteki számában. Arbatov hangsúlyozta, hogy a Szovjetunió politikája változatlanul az enyhülést szolgálja, a fegyverkezési hajszát korlátozására, a különböző országok és népek együttműködésének fejlesztésére és elmélyítésére irányul. Ugyanakkor hozzátette: a Szovjetunió nem engedi meg, hogy az egyesült államok megsértse a katonai-stratégiai egyensúlyt.

Arbatov rámutatott, hogy Moszkva mindig a Szovjet-amerikai kapcsolatok javítására törekedett és törekszik ma is. az amerikai féltől függ tehát a kapcsolatok fejlődése. Reményét fejezte ki, hogy Washington politikájában előbb-utóbb figyelembe veszi a realitásokat.

ék/so már

10.40 301283 0870

-. -

OK

sk0015 4 230 mtik1017

olaszország - polémia a libanoni kérdésben

róma, 1983. december 30. /mti/ - olaszország libanonban vállalt szerepe, a washingtonnak nyújtott támogatás miatt egyre határozottabb támadások érik Bettino Craxi kormányát.

Valerio Zanone, az ötpárti kormányzóvetségben résztvevő olasz liberális párt főtitkára a La Stampa-nak nyilatkozott. Kijelentette, legfőbb ideje, hogy világosan megmondják: olaszországot semmilyen közvetlen érdek sem fűzi Libanonhoz, az viszont közismert, hogy az amerikaiak és a franciák a saját érdekeiket védik ebben a közel-keleti országban.

Zanone elmarasztalta Bettino Craxit azért, hogy a legutóbbi minisztertanácsban nem döntöttek a libanonban állomásozó olasz egység ügyében. A liberálisok már korábban az olasz csapatkivonás mellett foglaltak állást.

Ugo Pecchioli, az olasz kommunista párt titkárságának tagja bírálóan nyilatkozott arról, hogy a Craxi-kormány támogatásáról biztosította Washington közel-keleti politikáját.

Pecchioli szerint a kormányt ezúttal a félelem vezérelte, mert „el akarta kerülni, hogy kellemetlenséget okozzon az amerikai adminisztrációnak,„. hangsúlyozta, haza kell rendelni a Bejrutban szolgálatot teljesítő olasz egységet, ahogy azt Sandro Pertini köztársasági elnök is sürgette karácsonyi nyilatkozatában.

kir/jp már

11.18 301283 1323

-.-

al

sk0016 4 230 mtik1018

argentín kp kb

Buenos Aires, 1983. december 30. /taszsz/ - az argentin kommunista párt támogatja Raul Alfonsín kormányát - mondotta Buenos Aires-ben tartott sajtóértekezletén Athos Fava, a központi bizottság főtitkára a kb ülés után. „határozottan támogatni fogjuk Raul Alfonsín kormányának minden törvényjavaslatát, intézkedését és lépését, amelyek a demokrácia megerősödéséhez vezetnek az országban és a munkásosztály, az egész argentin nép érdekeit szolgálják. Ugyanakkor velük együtt továbbra is fenntartjuk azt a jogunkat, hogy bíráljuk a kormány nemzetellenes intézkedéseit, - fűzte hozzá a főtitkár.

A belpolitikai helyzetet elemezve Athos Fava elmondta, hogy december 10-én új szakasz kezdődött: visszatérés az alkotmányos kormányzási formákhoz. Ez a szakasz nem lesz könnyű, huzta alá Fava, hiszen a legkülönbözőbb politikai, szociális és gazdasági problémákat kell minél előbb megoldani.

Az utóbbi időben feszültté vált a nemzetközi helyzet az egyesült államok és NATO-szövetségesei agresszív kalandorpolitikája miatt - mondotta a főtitkár. Az amerikai rakéták nyugat-európai telepítése a fegyverkezési hajsza erősödéséhez vezet, a világot az atomkatasztrófa felé sodorja. Ebben a helyzetben valamennyi békekerőnek együttesen kell fellépnie a Szovjetunióval, a szocialista országokkal, a demokratikus erőkkel azért, hogy elkerüljék az atomháborút.

Befejezésül Athos Fava elmondta, hogy az AKP történetében először 1984. áprilisában megtartják a párt újságjának ünnepét.

ni lb mj

11.21 301283 1530

-.-

al

sk0017 4 230 mtik1019

stockholmi fórum - apn

moszkva, 1983. december 30./apn/ - a stockholmi fórumnak különösen nagy a jelentősége most, amikor az amúgy is feszültségektől terhes nemzetközi helyzetet tovább nehezíti a közepes hatótávolságú amerikai rakéták nyugat-európai telepítése. ez a körülmény minden bizonnyal bonyolultabbá teszi majd a párbeszédet stockholmban is - írja kommentárjában szvjatoszlav kozlov, az apn politikai hírmagyarozója, nyugalmazott vezérőrnagy.

a madridi találkozáson létrejött megállapodás értelmében 1984. január 17-én nyílik meg a svéd fővárosban az európai bizalom-, illetve biztonságerősítő és leszerelési konferencia első szakasza.

miről lesz szó januárban? meglepetésszerű támadások megakadályozásáról, olyan körülmények létrehozásáról, amelyek közepette lehetetlenné válna titokban katonai erőt és eszközöket összpontosítani váratlan csapás mérésére. az utóbbi évek során a szovjetunió a szocialista országokkal együtt a következő konkrét intézkedésekre tett javaslatot:

- előzetes tájékoztatás a nagyszabású hadgyakorlatokról és a nagymérvű csapatmozgatásokról, egy hónappal a gyakorlat előtt, a bejelentendő hadgyakorlatok méreteinek huszezer főre való korlátozása

- a bizalomerősítő intézkedések alkalmazási területének kiszélesítése; mivel a kérdés az európai biztonságot érinti, ezeknek a területeknek olyan mértékben kell magukban foglalniuk a tengereket és a légteret, hogy azonos szintű biztonságot nyújtsanak az érintett feleknek.

a stockholmi fórum első szakasza, tartalma és várható eredményei - bár nagy jelentőségű tanácskozásról van szó - csupán a biztonságot és a leszerelést elősegítő körülményeket teremthetik meg. az államok közötti bizalom létrejötte jelentősen megkönnyítené a fegyverkezés visszaszorítását és a leszerelést. ezért a stockholmi fórum első szakasza meghatározó jelentőségű lesz a további tárgyalások légkörére nézve, egyfajta indikátor, amely megmutatja: milyen elképzelésekkel, szándékokkal érkeztek a konferenciára a résztvevők, és mire számítanak...

dr lb mj

11.27 301283 2060

--

02

sk0018 4 230 mtik1020

a csehszlovák ifjúsági szövetség munkájáról

prága, 1983. december 30./mti/ - a csehszlovák szocialista ifjúsági szövetség /szisz/ minden negyedik tagja egyben tisztségviselője is, de a szervezet tevékenységének hatásában ez nem érezhető - állapította meg pénteki számában a rudé právo, amely az ifjúság politikai nevelésével foglalkozó helyi párttanácskozások és a szisz kb legutóbbi ülésének következtetéseihez fűzött kommentárt.

az ifjúsági szervezet tevékenysége nem felel meg az ifjúság összes rétege igényeinek. az alapszervezetek nem egyszer kitérnek a fiatalokat közvetlen környezetükben leginkább foglalkoztató problémák megválaszolására elől. egyes helyeken nem reagálnak elég gyorsan a fiatalok között jelentkező helytelen nézetekre és irányzatokra, s nem képesek a fiatalokat eszmeileg irányítani. bizonyos szervek és szervezetek tisztségviselői nem képesek a megkezdett dolgok végigvitelére. hibák és kifejezett hiányosságok mutatkoznak a szocialista erkölcs formálásában. a hiányosságok okait nemcsak a szervezeti keretekben, vagy a gyakran kiütköző formalizmusban kell keresni, hanem egyebek között és néha elsősorban a szisz funkcionárius aktívájának színvonalában - írta a rudé právo.

csehszlovákiában évente mintegy hetven ezer fiatal választanak meg az ifjúsági szövetség tisztségviselőjévé, s ez nagy felelősséget ró azokra a fiatalokra, akikre a különböző funkciók ellátására képes fiúk és lányok rendszeres kiválasztásáért és felkészítéséért felelősek. hiányosságok tapasztalhatók ugyanakkor a mozgalmi képzés színvonalában, tartalmában, módszereiben és formáiban, valamint az előadók felkészültségében is.

a pártszervek tanácskozásain birálat érte az ifjúsági szervezet vezetőinek tevékenységét, mivel az gyakran kimerül az adminisztrációban és a szisz kb által megkivánt jelentések és tájékoztatók megvitatásában. ugyanakkor tájékoztatlanok a körzetükhöz tartozó alapszervezetek életéről. az adott helyzet ilyen kritikus elemzéséből kell kiindulniuk az ifjúsági szervezet felelős tisztségviselőinek és a szisz kommunistáinak. a szisz kb legutóbbi ülésén elhangzott, hogy a testület előtt ismertek az alapszervezeti munkában tapasztalható hiányosságok, s kiküszöbölésük módja is. akkor hát, sürgősen munkához kell látni - hangoztatja a rudé právo.

gr/hi már

12.33 301283 2317

Fi 1345

--

sk0019 4 230 mtik1021

latin-amerikai hírek /1. rész/

chile - tiltakozások

santiago, 1983. december 30. /afp/ - csütörtökön este santiagoóban a rendőrség vizágyukkal oszlatta szét a diktatura felszámolását és a demokrácia helyreállítását követelő nőket. a több mint hétezer nő előzőleg egy külvárosi színházban tartott tiltakozó gyűlésen követelte pinochet diktátor távozását. a megmozdulást, amelyen többek között a politikai menekülteknek a hazatéréshez való jogát és a letartóztatott ellenzékiek kínzásának megszüntetését is követelték, a chilei pártok által támogatott nőmozgalmak szervezték. a chilei ellenzéki szervezetek felhívást intéztek a lakossághoz, hogy pinochet-ujévi beszéde idején rendezzenek tiltakozó akciókat. a tervezett tiltakozó megmozdulásokban a polgári ellenzéki pártok és a szakszervezetek egyaránt résztvesznek.

uruguay - összezsapások

montevideo, 1983. december 30. /reuter/ - az uruguayban tíz éve hatalmon lévő katonai kormányzat ellen csütörtökön este nagyszabású tüntetés zajlott le montevideóban. a rendőrök gumibotokkal támadtak a tüntetőkre és mintegy száz személyt letartóztattak. a latin-amerikai országban szinte mindennaposak a tüntetések azóta, hogy a katonai kormányzat december közepén betiltotta egy független rádióadó működését.

peru - kormányátalakítás

lima, 1983. december 30. /ap/reuter/ - fernando belauende terry perui elnök csütörtökön elfogadta három miniszterének lemondását. a légierők, a bányá- és energiaügy, valamint a halászat tárcájának irányítója egyéves miniszteri működés után távozott posztjáról. az államfő a következő hónapra további személycseréket helyezett kilátásba - olyan kulcstárcák élén, mint a belügy- és a pénzügyminisztérium.

argentina - rendőrség

buenos aires, 1983. december 30. /taszsz/afp/ - argentinában átszervezik a szövetségi biztonsági erőket /politikai rendőrséget/ és törvényességének felügyeletére új szervet hoznak létre - jelentette be antonio troccoli belügyminiszter. módosítják a rendfenntartó erők kiképzési programjait is - a demokrácia követelményeinek megfelelően. a katonai kormányzatok idején ezrek eltüntetésében közreműködött rendőrség átszervezése jelentős lépés a demokrácia helyreállításának útján. /folyt./

pf lb ng
13.25 301283 2250

F 1415

-.-

sk0020 4 230 mtik1022

latin-amerikai hírek /2. rész/

brazília - elnöki utódlás

brasilía, 1983. december 30. /reuter/ - joao figueiredo brazil elnök bejelentette, hogy nem járul hozzá utódjának közvetlen szavazással történő megválasztásához és - tekintettel a pártján belüli ellentétekre - nem tesz javaslatot az elnökjelölt személyére. a döntést a pártra bizza. az államfő csütörtökön az év vége alkalmából intézett beszédet az ország lakosságához. figueiredo elnöknek az elképzelések szerint 1985 márciusában kellene átadnia helyét utódjának. a legnagyobb ellenzéki párt, a brazil demokratikus mozgalom pártja közvetlen választásokat követel. figueiredo ezzel szemben az 1964-es alkotmánynak megfelelően az elnök elektori testület által történő megválasztását támogatja, mivel pártjának, a demokratikus szociális pártnak biztos többsége van a testületben.

nicaragua - harcok

managua, 1983. december 30. /afp/taszsz/ - heves harcok dúltak az elmúlt három napban nicaragua északi részén, jinotega tartományban a kormányerők és az ellenforradalmi csoportok fegyveresei között. a nicaraguai nemzetvédelmi minisztérium közleménye szerint a sandinista fegyveres erők és a nemzeti milícia 48 ellenforradalmárt tettek harcképtelenné. a nicaraguai külügyminisztérium közleményben erősítette meg, hogy az ország atlanti-óceáni partvidéke mentén, gracias-fok és dios közelében hondurasi vizekről érkezett hajók megtámadtak két nicaraguai halászhajót. az áldozatok száma nem ismeretes.

pf se ng
13.35 301283 1499

F 1415

-.-

kül

- 20 -

1983.12.30.

sk0021 4 230 mtik1023

olaszország - üzemanyag-áremelés

Róma, 1983. december 30. /mti/. csütörtökön sztrájkokra, egy-két órás munkabeszüntetésekre került sor^{ra} észak-olaszországi nagyüzemekben a kormány által szerdán bejelentett nagyarányú üzemanyag-áremelés miatt.

az egységes szakszervezeti szövetség közleményben emlékeztetett a gazdasági kormányzat korábbi ígéretére, amely szerint tárgyalások előtt és alatt semmiféle áremelésekre nem kerül sor.

a kormánydöntést, amely kiélezte a koalíció ellentéteit, élesen támadta a republikánus, valamint a liberális párt. napoleone colajanni, az okp gazdaságpolitikai szakértője szerint az intézkedés arról tanuskodik, hogy a kormány nem rendelkezik megfelelő stratégiával az óriási költségvetési mérleghiány megszüntetéséhez.

kir/hi fn

13.36 301283 0788

..-

sk0022 4 230 mtik1024

izrael-libanon

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983. december 30. /mti/ - pénteken libanon egész mohamedán lakossága csatlakozott az izraeli megszállás ellen kibontakozott dél-libanoni tiltakozó megmozdulásokhoz. a szunnita és a síita vallási vezetők felhívására az ország minden mecsetjében elítélték a több mint másfél éve tartó izraeli megszállást, az alapvető emberi jogokat semmibe vevő elnyomó intézkedéseket, a tömeges letartóztatásokat, a gazdasági élet megbénítását. a pénteki vallási szertartás után a mohamedán hívők egységes ülősztrájkkal fejezték ki szolidaritásukat a megszállás alatt szenvedő honfitársaikkal. a szunnita főmfti rámutatott: „izraelnek meg kell értenie, hogy nem található békét a földön - csak elutasítást, elítélést és ellenállást,„

a mohamedán vallási vezetők és a politikai ellenzék nyomására a libanoni kormány is kénytelen volt tudomást venni a megszállt területeken kialakult türethetetlen állapotokról. az együttérzését

fi 14.11

kül

- 21 -

1983.12.30.

kinyilvánító safik el-vazzan miniszterelnök felkérte elie szalem külügyminisztert, hogy a libanoni-izraeli összekötő bizottság, valamint az egyesült államok és az ENSZ útján tegyen kezdeményezést az izraeli elnyomó intézkedések visszavonására. közben ismeretessé vált, hogy az izraeli hadvezetés még drasztikusabb biztonsági szankciók bevezetésére, a súlyos veszteségeket okozó népi ellenállás elfojtására készül. a megszállók péntektől három napra lezárták a dél-libanonba vezető átkelőhelyeket.

a mohamedán lakosság felháborodását fokozza, hogy a falangista miliciák dél-libanonba küldött egységei éppúgy együttműködnek az izraeli megszállókkal, mint haddad órnagy helyi zsoldoshadserege. sőt, a cédrus őrei elnevezésű szélsőjobboldali keresztény szervezet azt követelte, hogy vonják ki libanonból a tehetetlen négyhatalmi nyugati haderőt, azaz tegyék lehetővé libanon számára, hogy „természetes,„ szövetségre lépjen izraellel.

bz/hi fn

13.57 301283 1951

..-

sk0023 4 230 mtik1025

kapcsolat a világűrön keresztül

odessza, 1983. december 30. /taszsz/ - pénteken elkezdte működését az az állomás, amelyet odessza közelében szereltek fel a nemzetközi kozmikus összeköttetés rendszerében. a földi állomáson dolgozó szakembereknek az a feladatuk, hogy kapcsolatot tartsanak fenn a „föld-világűr-óceán,„ rendszerbe tartozó tengerjáró hajókkal. pénteken meg is történt a kapcsolat-felvétel a rendszerbe bekapcsolt hajókkal.

az odesszai állomás az „inmarsat,„-hoz tartozik. az inmarsat 30 ország együttműködésével jött létre azzal a feladattal, hogy a világűr bekapcsolásával biztonságosabbá tegye a tengeri hajózást. a föld különböző pontjain tizenöt állomást létesítenek majd. a szovjetunióban a második állomást a távol-keleti nahodka kikötővárosban építik fel. ez a csendes-óceán térségét lesz hivatott „kiszolgálni,„

a világűr révén teremtett rádiókapcsolatra azért van szükség, mert a tengeri flotta hajói most még olyan rövidhullámon dolgoznak, amelyen igen nagy a zavarok lehetősége. a műhold lehetővé teszi,

fi 14.35

hogyan az adásokat jóval megbízhatóbb, deciméteres és centiméteres hullámokon adják. így a zavarokat teljesen ki tudják szűrni.

az odesszai állomás egyidejűleg tud kapcsolatot tartani az indiai- és az atlanti-óceánon tartózkodó valamennyi hajóval.

ni se ng
14.15 301283 1321

-. -

sk0024 4 230 mtik1027

madridi gyilkosság /kiegészítés az mtik1009-hez/

párizs, 1983. december 30./ap/ - pénteken egy ismeretlen telefonáló közölte az afp francia hírugynökséggel, hogy az arab forradalmi brigádok elnevezésű szervezet követte el a jordánia madridi nagykövetségének egyik munkatársa ellen csütörtökön végrehajtott gyilkos merényletet. a telefonáló azt állította, hogy katarból jelentkezett.

közlése szerint a szervezet a merénylettel az ellen tiltakozott, hogy jordánia szerepet vállalt az amerikai gyorsan alkalmazható erőkből, támogatja a pfsz arafat vezette szárnyát és résztvesz ,, a cionista ellenséggel,, folyó tárgyalásokon.

ni se ng
14.47 301283 0653

-. -

sk0025 4 230 mtik1028

szovjet választási előkészületek

moszkva, 1983. december 30./mti/ - pénteken moszkvában megtartotta első ülését a márciusi legfelsőbb tanácsi választások előkészítésére hivatott központi választási bizottság. georgij markov, a bizottság elnöke tájékoztatta az ülés résztvevőit a testület tevékenységének főbb irányairól, a választások lebonyolításában megoldandó feladatokról. a bizottság jóváhagyta munkatervét és elfogadta a szavazólapok mintáját.

fi 15u

az ülésen a többi között leszögezték, hogy az országszerte igen aktívan megkezdett választási előkészületekre ösztönzőleg hatottak az szkp kb decemberi ülésének határozatai, jurij andropov nyilatkozatai, valamint a legfelsőbb tanács legutóbbi ülésének határozatai.

az egész országban folytatódnak a jelölőgyűlések. az első között jelölték képviselőnek jurij andropovot, az szkp kb főtitkárát, a legfelsőbb tanács elnökségének elnökét, továbbá az szkp kb több pb-tagját és póttagját, valamint titkárát.

kr ht fn

14.49 301283 0999

-. -

sk0026 4 230 mtik1029

szejm

varsó, 1983. december 30./taszsz/ - pénteken varsóban befejeződött a szejm ülészsaka. a wojciech jaruzelski részvételével megtartott tanácskozáson megemlékeztek az első ideiglenes népi parlament, a lengyel nemzeti tanács megalakulásának 40. évfordulójáról.

a legfelsőbb államhatalmi szerv - összegezve ezévi munkájának eredményeit - teljes támogatásáról biztosította az államvezetés külpolitikáját. a képviselők aláhúzták, hogy az egyesült államok és szövetségesei agresszív politikája miatt rosszabbodott a nemzetközi helyzet. ilyen körülmények között lengyelországnak tovább kell mélyíteni a barátságot és az együttműködést a szovjetunióval és a többi szocialista országgal.

a szejm elfogadta az 1984-es állami költségvetési törvényt és több törvényerejű rendeletet hagyott jóvá.

ht se ng
15.36 301283 0828

fi

-. -

sk0027 4 230 mtik1030

rövid hírek

afganisztán

kabul, 1983. december 30. /taszsz/ - babrak karmalnak, az afganisztáni népi demokratikus párt központi bizottsága főtitkárának elnökletével pénteken kabulban ülést tartott a párt politikai bizottsága. az ülésen a pártérettel és a helyi közigazgatási szervezetek tevékenységével kapcsolatos kérdéseket vitattak meg.

banglades - összecsapások

dakka, 1983. december 30. /reuter/ - hat halálos áldozata és több mint kétszáz sebesültje van már a bangladesben kedd óta folyó helyhatósági választásoknak, mert több választókörzetben összecsapások zajlottak le a képviselőjelöltek támogatói között. az összetűzések miatt a hatóságok 86 választókörzetben felfüggesztették a szavazást.

,,mesterséges,, hármas ikrek

kiel, 1983. december 30. /ap/ - az nszk-beli kielben pénteken meglátták a napvilágot európa első olyan hármas ikrei, akik mesterséges megtermékenyítésnek köszönhetik életüket. a három fiúgyermek a terhesség harmincharmadik hetében született és kis súlyuk miatt egyelőre még inkubátorban tartják őket. az orvosok szerint az ikrek és édesanyjuk, a 26 esztendőös marlies clausen állapota kielégítő.

pestis tanzániában

dar es-salaam, 1983. december 30. /reuter/ - huszonkilencre emelkedett a tanzánia északi részén két hete pusztító pestisjárvány halálos áldozatainak száma.

új égitest

washington, 1983. december 30. /mti-afp/ - eddig ismeretlen égitestet fedezett fel az egyik kaliforniai egyetem infravörös sugarakkal működő csillagászati mesterséges holdja - közölte pénteken a the washington post. az égitest - a lap jelentése szerint - mintegy 80 milliárd kilométerre van a földtől. nagysága körülbelül akkora, mint a jupiteré. óriásbolygó jellegű, feltehetően gáznemű anyagokból áll, tehát nincs szilárd kérge. a megfigyelés eddigi

fi

adatai szerint azonban hőmérséklete olyan alacsony - a celsius skálán -268,5 fok -, hogy elképzelhető: a gázok esetleg fagyott állapotban vannak jelen felszínén. a the washington post megkockáztatja azt a feltételezést, hogy a kaliforniai kutatók talán naprendszerünk tizedik bolygóját fedezték fel.

ri tu se ng
15.52 301283 2143

--

sk0028 4 230 mtik1031

grenada - taszsz

moszkva, 1983. december 30. /taszsz/ - a reagan-kormány a karib-tenger keleti térségében hatalmas amerikai katonai támaszponttá szándékozik kiépíteni grenadát - írja ruszlan knyázev, a taszsz kommentátora pénteki hírmagyarázatában.

a szovjet hírmagyarázó a the new york daily news című lapból w. mcdonald tengernagynak, az amerikai fegyveres erők atlanti-óceáni főparancsnokának kijelentését idézi, amely szerint a pentagon a grenadai kikötők és repülőterek tartós katonai igénybevételének kérdését tanulmányozza. a tengernagy ,,elszólása,, - írja knyázev - fényt vet arra, hogy miért törtek rá az amerikaiak erre a kicsiny karib-tengeri szigetre. washington minden bizonnyal azért szervezte meg grenada elfoglalását, hogy puerto ricóhoz hasonló, ,,szabadon csatlakozott állam,, típusu gyarmattá, karib-tengeri közlekedését biztosító erőddé változtassa a szigetet.

a taszsz kommentátora megállapítja, hogy washington a jelekből ítélve új szakaszba kezdett: meg akarja szilárdítani uralmát az elfoglalt országban. az amerikai külügyminisztérium e célból valamiféle petíciót próbál tető alá hozni, amelyben a ,,hálás grenadaiak,, az egyesült államokkal való ,,politikai társulást,, kérelmeznék. közben a pentagon katonai támaszpontok megteremtésén buzgólkodik. a ,,szabadságról és demokráciáról,, hangoztatott szövegek pedig irattárba kerülnek. többé nincs szükség rájuk.

ht se ng
16.13 301283 1431

fi

--

kül

- 26 -

1983.12.30.

sk0029 4 230 mtik1032

szicíliai tüntetés

róma, 1983. december 30. /mti/ - az olasz békemozgalom képviselői pénteken tüntettek a sziciliában lévő amerikai támaszpont előtt. több száz ember - főként fiatalok - öt órán át elzárta a comisói támaszpont bejáratát, hogy ily módon hátráltassa a 112 manőverező robotrepülőgép elhelyezésére szolgáló katonai bázis építési munkálatait.

kir/hn fn

16.18 301283 0385

-. -

sk0030 4 230 mtik1033

kitüntetés átadása

prága, 1983. december 30. /mti/ - a magyar népköztársaság honvédelmi minisztere a fegyverbarátságért érdemérem arany fokozatával tüntette ki michail prelec mérnök altábornagyot és jaroslav maixner mérnök ezredest a csehszlovák és a magyar honi légvédelmi rendszerek két évtizedes együttműködése érdekében kifejtett tevékenységük elismeréseként. a kitüntetést pénteken adta át prágában kovács béla nagykövet és kerekes mihály ezredes katonai és légügyi attasé.

gr/hn se ng

16.18 301283 0507

Fi

-. -

kül

- 27 -

1983.12.30.

sk0031 4 230 mtik1034

közel-kelet

manama/tel aviv/bejrut, 1983. december 30. /ap/afp/reuter/upi/ - jasszer arafat, a pfsz vb elnöke pénteken a jemeni arab köztársaság fővárosából, szanaából tuniszba indult - jelentette az öböl-menti hírügynökség a pfsz szanaa-i irodájának közlésére hivatkozva. arafat tuniszban az el-fatah központi bizottságának - egyes palesztin források szerint már péntek este megkezdődő - rendkívüli ülésén, illetve a pfsz végrehajtó bizottságának tanácskozásán fog elnökölni. a tanácskozásokon - közölte az öböl-menti hírügynökség - a közel-keleti térségben kialakult katonai-politikai helyzetet, illetve a palesztin forradalom előtt álló feladatokat tekintetik majd át. közvetlenül elutazása előtt jasszer arafat ismételen találkozott ali abduallah szaleh ezredessel, a jemeni arab köztársaság elnökével, akivel ugyancsak a palesztin mozgalom jelenlegi helyzetét tekintették át.

két pokolgép robbant pénteken a megszállt ciszjordániában fekvő hebron két mecsetje mellett. egy arab férfi könnyebb sérülést szenvedett, amikor az óváros egyik mecsetjének kapuját kinyitotta és a pokolgép felrobbant - közölte az izraeli rendőrség. a másik robbanás nem okozott sérülést. a pokolgépek elhelyezését egy szélsőséges izraeli csoport vállalta magára. ez a terrorcsoport korábban is több bombamerényletet hajtott végre muzulmán szentélyekben kelet-jeruzsálemben és ciszjordánia más városaiban. a csoport tagjai telefonon két izraeli rádióállomással is közölték, hogy a nap folyamán újabb merényleteket szándékoznak végrehajtani a jordán folyó nyugati partján élő palesztinok ellen.

néhány órával a hebroni robbantások után pokolgépet találtak egy jeruzsálemi városi buszon. a robbanó szerkezetet az izraeli rendőrség tüzszerészeknek időben sikerült hatástalanítani.

pénteken hazautazott izraelből safie abdel hamid egyiptomi külügyminiszter-helyettes. mint jelentették, az egyiptomi diplomata megbeszéléseket folytatott jichak samir izraeli kormányfővel, valamint david kimhével, az izraeli külügyminisztérium főigazgatójával. az egyiptomi miniszterhelyettes elutazása előtt a repülőtéren adott nyilatkozatában annak a reményének adott hangot, hogy a két ország közötti párbeszéd „a közös célok elérése érdekében„ folytatódni fog. az izraeli rádió jelentése szerint az egyiptomi-izraeli tárgyalások „őszinte, baráti„ légkörben zajlottak le.

pénteken bejrutba érkezett giovanni spadolini olasz hadügyminiszter. spadolini szemlét tart a nyugati négyhatalmi erők keretében libanonban állomásozó olasz csapatkontingens felett.

tu hf ng

16.31 301283 2574

Fi

-. -

sk0032 4 230 mtik1035

bulgária-libia

szófia, 1983. december 30. /mti/ - szófiában pénteken befejeződtek a tárgyalások grisa filipov bolgár miniszterelnök és abdusszalam dzsallud órnagy, a libiai arab szocialista népi állam forradalmi vezetőségének tagja között. a felek áttekintették a kétoldali politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatokat, nagy figyelmet fordítva a gazdasági együttműködés új formáira.

filipov és dzsallud jegyzőkönyvet írt alá a két ország kereskedelmi, gazdasági és műszaki-tudományos együttműködésének fejlesztéséről.

x x x

abdusszalam dzsallud háromnapos bulgáriai látogatásának befejeztével pénteken elutazott szófiából.

ék/im fn

17.08 301283 0711

-.-

sk0033 4 230 mtik1036

nemzeti kongresszus párt

kalkutta, 1983. december 30. /ap,afp,upi/ - ismét indira gandhit választották meg az indiai nemzeti kongresszus párt elnökévé a párt pénteken kalkuttában végetért kongresszusán. a tanácskozáson tizezer küldött vett részt.

nem terjesztették a küldöttek elé a párt vezetőjének azt a határozati javaslatát, amelyben indítványozta: válasszák meg elnöknek radzsiv gandhit, a miniszterelnök-asszony fiát, radzsiv gandhi jelenleg a párt főtitkára és parlamenti képviselő.

a tanácskozás záróbeszédében indira gandhi figyelmeztetett arra, hogy egységre és fegyelemre van szükség, hogy a kongresszus párt a következő választásokból is győztesen kerüljön ki. a miniszterelnök-asszony hangsúlyozta, hogy jelenleg nincs más párt az országban, amely képes lenne megőrizni az ország egységét és biztosítani fejlődését.

M
17:30

a tanácskozást követő sajtóértekezleten gandhi asszony cáfolta azokat az ellenzéki körökből származó értesüléseket, amelyek szerint előre kívánja hozni az 1985 elején esedékes általános választásokat.

ri gl se ai

17.19 301283 1083

-.-

sk0034 4 230 mtik1037

izrael - gazdaság /lásd mtik 1012/

kairó, 1983. december 30. /mti/ - az izraeli minisztertanács ülésén nem hoztak határozatot a költségvetési tervezetről. jeruzsálemi rádiójelentések szerint ugyanis samir kormányfő el akarta halasztani az egymással ellentétes érdekeket képviselő koalíciós partnerek szembefordulását, mert ez fenyegetné kormányzatának bázisát is.

pk/im fn

17.45 301283 0396

-.-

sk0035 4 230 mtik1038

belgium - eurorakéták

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

brüsszel, 1983. december 30. /mti/ - a belga békemozgalmi szervezetek vezetői a kormánynak átadott írásos folyamodványukban ismét elítélték az európai rakétatelepítést, s felszólították a kabinetet: az európai bizalom-, biztonságerősítő intézkedésekkel és a leszereléssel foglalkozó stockholmi értekezleten mozgassa elő a kelet-nyugati kapcsolatok javulását, az európai nukleáris eszközökről való tárgyalások folytatását, mert ez - mint írják - szükségtelemmé teheti a telepítéseket.

wilfried martens belga miniszterelnök a kormány pénteki ülése után azonban bejelentette, hogy a rakétatelepítés előkészületeit az előre megállapított időrendnek megfelelően folytatni kívánják.

M
19:23

ugyanakkor martens szerint az előkészületek folytatása nem jelenti azt, hogy a folyamat „visszafordíthatatlan”, a nato telepítési tervei értelmében belgiumban 1985 végén helyeznék el az első rakétaegységeket.

mp/hn fn

19.04 301283 0995

-.-

sk0036 4 230 mtik1039

s-bahn

berlin, 1983. december 30. /mti/ - pénteken aláírták berlinben az ndk közlekedési minisztériumának és a nyugat-berlini szenátusnak a megállapodását a városi gyorsvasút /s-bahn/ nyugat-berlini szakaszának üzemeltetéséről. a megállapodás - amelynek értelmében az s-bahn e szakaszát a jövőben a nyugat-berlini közlekedési vállalat tartja majd üzemben - 1984. január 9-én lép életbe.

bj/hn fn

19.09 301283 0419

-.-

sk0037 4 300 mtik1040

két közel-keleti hír

damaszkusz/tunisz, 1983. december 30. /afp/ - szíria részt vesz a január közepén casablancában rendezendő iszlám csucsértekezleten - közölte pénteken hafez asszad szíriai elnök. a nyilatkozatból nem derült ki, vajon asszad maga megy a találkozóra, vagy csak képviselőjét küldi el.

a bejelentés azután hangzott el, hogy a szíriai elnök damaszkuszban fogadta manszuri ben ali marokkói szállítási minisztert. manszuri ben ali az iszlám csucsértekezlet házigazdájának, ii. hasszán marokkói királynak a találkozóra szóló meghívását adta át asszadnak.

M
19.36

x x x

jasszer arafat, a palesztinai felszabadítási szervezet /pfsz/ és az el fatah vezetője pénteken észak-jemenből megérkezett tuniszba, a pfsz hivatalos központjába. arafat üdvözlésére a repülőtéren megjelent habib burgiba tunéziai elnök felesége, valamint az el fatah központi bizottsága tagjainak többsége. jelen volt faruk kaddumi, a pfsz külügyeinek irányítója is.

kf ai

19.25 301283 0981

-.-

sk0038 4 800 mtik1042

• mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0001-től sk0030-ig

budapest, 1983. december 30. /mti/

sk0001 tél - hó nélkül

sk0002 etruszk sir

sk0003 rövid hírek:

berlin: nkp évforduló

tajpej: tajvani bankrablás

caracas: venezuela - baleseti statisztika

sk0004 kábitószér

sk0005 mubarak

sk0006 baszkföld - tüntetések

sk0007 madrid - gyilkosság

sk0008 szejm - energiatakarékosság

sk0009 unesco

sk0010 izrael - gazdaság

sk0011 doszt - nyilatkozat

sk0012 brit béketüntető

sk0013 heti várható

sk0014 arbatov-interju

sk0015 olaszország - polémia a libanoni kérdésben

sk0016 argentin kp kb

sk0017 stockholmi fórum - apn

sk0018 a csehszlovák ifjusági szövetség munkájáról

sk0019 latin-amerikai hírek /1. rész/

sk0020 latin-amerikai hírek /2. rész/

sk0021 olaszország - üzemanyag-áremelés

sk0022 izrael-libanon

M
20.00

sk0023 kapcsolat a világűrön keresztül
 sk0024 madridi gyilkosság /kiegészítés az mtik1009-hez/
 sk0025 szovjet választási előkészületek
 sk0026 szejm
 sk0027 rövid hírek:

kabul: afganisztán
 dakka: banglades - összecsapások
 kiel: „mestersége”, hármas ikrek
 dar es-salam: pestis tanzániában
 washington: új égitest

sk0028 grenada - taszsz
 sk0029 szicíliai tüntetés
 sk0030 kitüntetés átadása
 im

ai

19.46 301283 1491

sk0039 4 800 mtik1043

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0031-től sk0039-ig

sk0031 közel-kelet
 sk0032 bulgária-libia
 sk0033 nemzeti kongresszus párt
 sk0034 izrael - gazdaság /lásd mtik1012-t/
 sk0035 belgium - eurorakéták
 sk0037 két közel-keleti hír
 sk0038 s-bahn
 sk0038 tartalomjegyzék 1.
 sk0039 tartalomjegyzék 2.
 im

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében:

főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztette: meruk józsef
 márkus gyula
 németh gyula
 flesch istván
 ambrus istván
 - v é g e -

19.51 301283 0767

Nim
 20.00

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371**Külföldi hírek**

budapest, 1983. december 31.

kül

s z o m b a t

sk0001 4 230 mtik1001

iran-pravda /1.rész/

moszkva, 1983. december 30./mti/ - az iráni hadbíróóságokon „az iráni néppárt titkos szervezetének”, hazafias érzelmű katonatisztjei, valamint az iráni néppárt néhány aktivistája és tagja ellen folyó perekről ír szombati számában a pravda.

konsztantyin vitaljev, a cikk írója megállapítja, hogy e perek célja minden bizonnyal az iráni néppárt ez év elején letartóztatott vezetői elleni bírósági eljárások előkészítése. nyilvánvaló, hogy a letartóztatottak kegyetlen megkínzása ellenére e bírósági eljárás szervezői nem rendelkeznek elegendő tényanyaggal ahhoz, hogy alátámaszthassák az iráni néppárt ellen emelt vádakat. a most folyó perekre az egész iránban tapasztalható kémhiztéria, a fizikai és lelki terror légköre jellemző. a szélsőséges teheráni körök mindenáron ürügyet próbálnak találni a szovjet-iráni kapcsolatok megrontására. erre még a bírósági szerveket is felhasználják, s a vádlottak ellen azt hozzák fel, hogy katonai és politikai jellegű hírszerző adatokat gyűjtöttek a szovjetunió számára. ezeknek az állításoknak a megalapozatlansága nyilvánvaló. sem az iráni néppárt, sem más iráni politikai szervezet nem adott át a szovjetunióknak semmiféle katonai, hírszerzési információt. az ilyen módszerek egyébként is idegenek a kommunista pártoktól, a kommunista mozgalom lényegétől. a kommunisták megvádolása a szovjetunió javára végzett kémtvékenységgel az imperialista reakció fegyvertárának hagyományos eszköze - szögezi le a pravda cikke. a reakciós erők a tömegekben kétséget akarnak támasztani a kommunisták hazafiságával szemben, úgy kívánják őket feltüntetni, mintha valamilyen „ideger hatalom”, szolgálatában állnának.

al